

NOVI

SRBIJA 150 DIN / CRNA GORA 2 EUR / MAKEDONIJA 95 DEN / BIH 3.5 KM

14. VI 2012.

BROJ 59

B magazin

N 2217-5628

2217 562008 >

Mogu da nas prate 24 sata dnevno

Jan Pajtić
Rezultat DS
Vojvodini
podvig

Finansiranje izbora
Kako stranke
kriju donatore?

Pjer Karden
Imam samo
jednu želju -
da ne umrem

Izvrsnost i inovativnost

Neposredno uoči jednog velikog sportskog takmičenja, evropskog prvenstva u fudbalu, i dva meseca pre početka drugog, Olimpijskih igara, u Londonu je održan Samit globalnih lidera 2012. (Global Leadership Summit) sa oko 200 učesnika iz celog sveta i 44 odabrana govornika. Da je reč o zaista izuzetnom skupu dovoljno je navesti samo neka imena: ser Džon Ermit, predsedavajući Olympic Delivery Authority, preduzeća kojem je poveren celokupan proces organizacije i vođenja Olimpijskih igara u Londonu, zatim Bet Komstok i Heder Henkok, direktorke Dženerala električne, odnosno Dilojta za Ujedinjeno kraljevstvo, ser Endrju Likerman, dekan London biznis skola, Majkl Pejn, savetnik iz oblasti sportske prakse i autor poznate knjige Olympic Tournaround (Olimpijska tura); izvršni direktor Mančester junajteda Majkl Bolinbruk, vlasnik FK Juventus Andrea Anjeli, koji je dao završnu reč skupa, i mnogi drugi. Jedina osoba, ne samo iz Srbije nego sa Balkana, koja je učestvovala na tom skupu bila je Mirjana Prljević, konsultant za strateško pozicioniranje. Njen prošlonedeljni boravak u Beogradu iskoristili smo za kratak intervju.

Šta je poruka tog skupa. Kakav je odgovor na pitanje šta biznis i sport mogu naučiti jedan od drugoga?

Dve stvari ih najdirektnije povezuju. To su excellency i innovation, odnosno izvrsnost i inovativnost. Ono što definitivno sport i biznis jedan od drugog mogu naučiti jeste integralni pristup u vođenju tima. Win-

Mirjana Prljević je bila jedina, ne samo iz Srbije nego iz čitave bivše Jugoslavije, na Globalnom samitu lidera posvećenom odnosu sporta i biznisa. O čemu je u Londonu bilo reči govori u ekskluzivnom intervjuu za Novi magazin

win strategija važna je na oba polja. Kad ste inovativni to je odlično, ali ako ne znate to da primenite ništa od vaše inovacije. Tu su znanja biznisa važna za sport - menadžerske veštine, visoko uspostavljene discipline i kontrola rezultata. Jasna vizija uklopljena sa inovativnim rešenjima, to je naravoučenije biznisa koje treba primenjivati u sportu. Primer koji je naveo Peter Ajlifl, Predsednik Vize za Evropu, jeste kombinacija oba. Prema njegovim rečima Olimpijske igre, koje posmatra 4-5 milijardi ljudi, najbolje su mesto za predstavljanje poslovnih inovacija i time za obezbeđenje rasta kompanije. Uz poruku „sport je za nas mesto gde naš posao raste“ Ajlifl je Samit je najavio novi način plaćanja, preko mobilnog telefona, tzv. „mobile payment“, što će Viza uskoro promovisati širom Velike Britanije.

Danas je jasno da sport ne može bez biznisa, uostalom on je i sam postao biznis, ali se govori i o opasnosti od preterane komercijalizacije sporta. Gde je granica?

OI Biznis

7 milijardi funti uložila je vlada Velike Britanije u izgradnju infrastrukturnih objekata.

7.000 banaka širom VB biće pre i tokom Olimpijskih igara uključeno u promociju Viza kartica (sponzor MOK-a 26 godina). Prema procenama to će Viza sistemu doneti porast prihoda od blizu 20 odsto.

27.000 ljudi angažovano je, direktno ili indirektno, u pripremi i organizaciji Olimpijskih igara.

FOTO: AP

„Profit with purpose“, odnosno „profit s namenom“, glavni je moto današnjeg biznisa, bar kad je reč o njegovoj vezi sa sportom. U tom smislu značaj Olimpijskih igara veći je od svih drugih sportskih takmičenja, jer su one mesto i vreme kada se slave humanost i istinske vrednosti života. Za današnje društvo i njegov razvoj kritičan je osećaj zajedništva. Ljudi novca su to očigledno na pravi način shvatili. Biznis snosi puno odgovornosti za sport i to treba jasno staviti do znanja. Ne samo kroz sponzorstva, već i kroz menadžment, inovacije, viziju razvoja, organizaciju. Ser Armit je upravo spomenuo i tu vrlo važnu inovativnu komponentu Olimpijade u Londonu, gde su Englezi prvi napravili kompaniju koja koordinira izgradnju svih infrastrukturnih kapaciteta.

Na mene je poseban utisak ostavio Majkl Pejn. To je čovek koji 25 godina prati olimpijske igre, znači bio je na 16 poslednjih, što letnjih što zimskih, i jedan je od najboljih poznavalaca zbivanja u sportu, posebno olimpijskom. On je ispričao da su osamdesetih godina olimpijske igre praktično bankrotirale i teško je bilo naći domaćina. U istraživanju javnog mnjenja uoči Olimpijade u Los Angelesu 90 odsto ispitanih izja-

ona evra, a kojim se istovremeno upravlja kao sportskim i poslovnim objektom.

Šta je to „profit s namenom”, kako se tu postiže „balans”?

Profit s namenom je odgovor na pitanje gde želiš da budeš i šta time želiš da postigneš. To je direktno vezano za inovacije koje sponzori sprovode u svojim paketima. Naravno da njih interesuje profit, ali je taj profit u funkciji društveno odgovornog poslovanja. Mera kojom se određuje visina profita direktno je uslovljena veličinom sportskog događaja, a vrhunski sport pokazao je u poslednjih desetak godina da i te kako ume da vrati uloženi novac.

Kakav je odnos nadležnih u Srbiji prema ovim temama?

Mi mislimo da je sve u novcu, a nije. Odgovore treba tražiti u dobro definisanim ciljevima, jasnoj strategiji razvoja sporta, odličnom marketinškom pristupu, utemeljenoj infrastrukturi i tek onda postaviti i pitanje dugoročnog finansiranja. Ali, ovde malo ko žali da radi na duge staze. Kako treba razmišljati pokazao je Majkl Bolinbruk, operativni direktor Mančester junajteda. Na pitanje zašto ne udvostručite cene pretplatnih sezonskih ulaznica kad znate da je potražnja tri puta veća od raspoloživog broja mesta, Bolinbruk je otprilike odgovorio: „To bi značilo da ne cenimo ono najvrednije, a to su naši najodaniji navijači i istinski prijatelji kluba. Mi cenimo njihovo decenijsko prisustvo i kada smo gubili i kada smo osvajali najviše vrhove. Ako se broj gledalaca sutra smanji, jer mi jurimo samo profit, opada pažnja medija, a kad opada pažnja medija ni sponzorima više niste interesantni. To je krug čija pravila morate poštovati i poznavati”.

Kada mi u Srbiji jednog dana uspostavimo takvu percepciju odnosa sporta, navijača, biznisa i profita ostvarićemo i mnogo bolje rezultate – u obe sfere.

Mijat Lakićević

vilo je da u svom gradu ne želi Igre. Tada je krenula inicijativa privatnog kapitala, formiran je budžet ne od državnih, već od privatnih sredstava i sponzora, formirano je prvo Sport&Society partnerstvo i stvar je, iako ne baš lako, pokrenuta.

Kako na ova pitanja gleda Dženeral elektrik, šta je rekla njegova direktorka?

Bet Komstok je naglasila da Dženeral elektrik, kao globalna kompanija koja 60 odsto svojih prihoda ostvaruje izvan Amerike, rast svog brenda dužuje sponzorisanoj vrhunskih sportskih priredaba, posebno olimpijskih igara. Za London, pošto su organizatori želeli da ova olimpijada bude najčistija do sada, GE je napravio specijalna ekološka vozila. Heder Henkok je posebno istakla da u poslednjih 10 godina raste broj

poslovnih turista koji sportske događaje shvataju kao mesto gde mogu da ugovore velike poslove. U anketi koju je sproveo Dilojt 60 odsto ispitanika je reklo da će Olimpijadu u Londonu iskoristiti pre svega da upozna englesku kulturu i kupuje engleske proizvode.

Šta je rekao Anjeli iz Juventusa?

Andrea Anjeli je imao izazovan zadatak da objasni kako izgleda to kada se vraćate u igru. Upravo se tako zvala sesija u kojoj je Anjeli odgovarajući na pitanja ser Aleksa Tomasa objašnjavao kako je Juventus izašao iz velikog skandala s nameštanjem utakmica. Istovremeno, govorio je i novom stadionu, otvorenom septembra prošle godine, čiji je koncept zasnovan na takozvanom integralnom upravljanju. Reč je o poduhvatu koji je koštao 120 mili-

▲ Mirjana Prjević: U Srbiji malo ko žali da radi na duge staze

Prihodi Olimpijskog pokreta za pet poslednjih četvorogodišta (u milionima dolara)

Vrsta prihoda	1993 – 1996	1997 – 2000	2001 – 2004	2005 – 2008	2009 – 2012
Prenos prava	1.251	1.845	2.232	2.570	3.914
TOP Programi	279	579	663	866	957
Sponzorstva	534	655	796	1.555	-
Prodaja karata	451	625	411	274	-
Licenciranje	115	66	87	185	-
Ukupno	2.630	3.770	4.189	5.450	-